

Nota van uitgangspunten

t.b.v

Visie openbare ruimte
binnenstad (Vorb) Almelo

Colofon

Deze nota van uitgangspunten vormt het kader voor de op te stellen Visie openbare ruimte binnenstad Almelo.

Concernprojectleider: D. Aalderink
Ontwikkelmanager: T. van Heusden
Coauteur: K. Miedema

22 oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Huidige visies en beleid	5
3. Plangebied, studiegebied en ruimtelijke analyse	9
4. Uitgangspunten	11
4.1. Een historische binnenstad met herkenbare kwartieren.....	12
a. Stedenbouw	12
b. Erfgoed	13
4.2. Een groenblauwe binnenstad.....	15
a. Water	15
b. Groen	15
4.3. Een toegankelijke en bereikbare binnenstad	18
a. Mobiliteit	18
b. Toegankelijkheid	20
c. Bereikbaarheid hulpdiensten	21
4.4. Een aantrekkelijke en gastvrije binnenstad.....	22
a. Kunst en cultuur	22
b. Vrijtijdseconomie, recreatie en toerisme	23
c. Evenementen, horeca en terrassen	23
4.5. Een leefbare en veilige binnenstad	25
a. Vitaliteit	25
b. Sociale veiligheid	25
4.6. Een toekomstbestendig ingerichte binnenstad	27
a. Circulariteit	27
b. Verlichting en meubilair	27
c. Afval	28
5. Bijlagen	29

1. Inleiding

Dit document beschrijft de **uitgangspunten** voor de **Visie openbare ruimte binnenstad Almelo** (hierna: Vorb). Deze nota van uitgangspunten is een verzameling van eisen, randvoorwaarden en ambities voor de openbare ruimte in de binnenstad van Almelo.

Aanleiding

In de loop der jaren zijn er in een deel van de binnenstad diverse ingrepen gedaan om de binnenstad van Almelo weer een frisse en uitnodigende uitstraling te geven. Zo is in 2019 het overdekte winkelcentrum Havenpassage herontwikkeld en is met de aanleg van een fraaie havenkom het water weer teruggebracht in de binnenstad. Het Marktpllein is opnieuw ingericht en het naastgelegen Waagplein is ingericht als prettige verblijfsplek. Daarnaast is er een vernieuwde stadsentree gerealiseerd aan de Wierdensestraat met onder andere een stadstuin en een vernieuwde bushalte voor het centrum.

Met de gebiedsvisie “Koers voor de Binnenstad Almelo. Nieuwe tijden breken aan.” (hierna: de Koers) is in 2019 een concrete stap gezet om tot een aantrekkelijke en gastvrije binnenstad te komen met herkenbare kwartieren en een fraaie, uitnodigende openbare ruimte (bijlage 1). In de Koers is de “Nieuwe kaart” voor de binnenstad van Almelo opgenomen, waarbij is ingezet op een compact kernwinkelgebied met daaromheen een aantal onderscheidende kwartieren en transformatiemilieus.

Om concreet uitvoering te geven aan de Koers is eerst gestart met een deel van het noordelijke transformatiegebied. Voor het gebied Grotestraat Noord en Kerkstraat (als onderdeel van het noordelijke transformatiegebied) is in november 2021 de gebiedsvisie “Het Groot Gravenkwartier, een visie op de transformatie Grotestraat Noord” vastgesteld, met daarin een visie op de transformatie van panden en een visie op hoofdlijnen voor de openbare ruimte (bijlage 2). Op basis van deze transformatievisie zijn diverse panden getransformeerd en is een ontwerp voor de herinrichting van dit gebied vastgesteld. De uitvoering van dit ontwerp is in 2024 van start gegaan. Inmiddels is ook de organische verkleuring op pandniveau in alle kwartieren zichtbaar.

Nu de plannen voor het noordelijke transformatiegebied in uitvoering zijn, is het tijd voor de volgende stap in de uitvoering van de Koers met betrekking tot de openbare ruimte. Daarnaast zijn er een aantal concrete vraagstukken die aanleiding geven om deze visie op te laten stellen, namelijk de wens tot een nieuw waterkunstwerk/fontein, de uitstraling van de Galerij en de wens om de unieke stegen en gangen aantrekkelijker te maken.

Doel Visie openbare ruimte binnenstad

Almelo zet in op aantrekkelijk werken, leven, verblijven en wonen in de binnenstad van Almelo. Dit wil de gemeente bereiken door onder andere de kwaliteit van de openbare ruimte op te waarderen en (beter) aan te laten sluiten bij het beoogde gebruik en de sferen van de kwartieren, zoals vastgelegd in de Koers. Hiervoor is het noodzakelijk om een visie op te laten stellen, waarmee de Koers wordt doorontwikkeld, specifiek voor de openbare ruimte. Deze visie moet draagvlak hebben bij de ondernemers, de bewoners, de vastgoedeigenaren en de gebruikers van het gebied. Daarnaast dient de visie een stevige basis te vormen voor de herinrichtingsontwerpen voor de kwartieren in de binnenstad. Een kaart met een logische ruimtelijke prioritaire fasering maakt onderdeel uit van de visie.

Doel Nota van uitgangspunten

De uitgangspunten richten zich op de herinrichting van de openbare ruimte en het gebruik van deze ruimte als drager voor de gehele herinrichting van het plangebied. De inrichting van de openbare ruimte is sterk afhankelijk van de functies die zullen worden toegestaan in dit gebied. Vanuit de verschillende vakinhoudelijke disciplines zijn de uitgangspunten en aandachtspunten voor het plangebied samengebracht in de voorliggende nota van uitgangspunten (hierna: NvU).

De NvU is de leidraad voor alle betrokken partijen. Aan de hand van de NvU wordt de visie (Vorb) opgesteld en worden beslissingen genomen die soms bepalend zijn voor de kosten en kwaliteit van het project. Bij de daadwerkelijke ontwerpen en uitvoering wordt vervolgens getoetst aan de geformuleerde Vorb en de daarin specifieke geformuleerde uitgangspunten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de relevante visies en beleidsdocumenten voor de nog op te stellen Vorb behandeld. Hoofdstuk 3 bevat het plangebied en de ruimtelijke analyse van de huidige situatie van de binnenstad. Daarna volgen in hoofdstuk 4 de uitgangspunten en aandachtspunten voor de Vorb. Hoofdstuk 5 bevat de uitgangspunten met betrekking tot het participatietraject. Tot slot is in hoofdstuk 6 een lijst opgenomen van de relevante bijlagen.

2. Huidige visies en beleid

Voor de opdracht zijn er meerdere relevante ruimtelijke beleidsdocumenten en visies voorhanden. Hieronder zijn de belangrijkste op een rij gezet en van een korte toelichting voorzien.

Koers voor de binnenstad

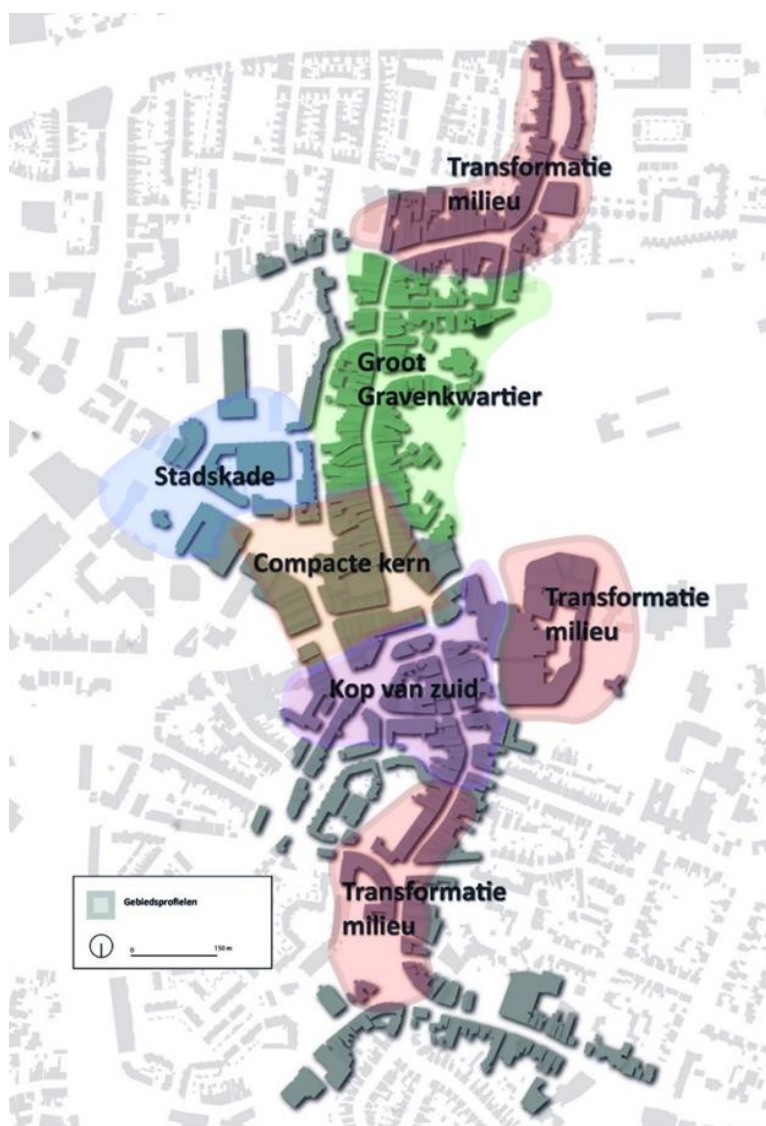
Voor het tegengaan van de afname van bezoekers, toenemende leegstand en verloederde panden en plekken in de binnenstad, is in 2019 is een belangrijke stap gezet in een nieuwe ontwikkeling van de binnenstad van Almelo door het vaststellen van de "Koers voor de Binnenstad Almelo. Nieuwe tijden breken aan." In de uitwerking van de Koers vormen vier kernwaarden het vertrekpunt voor de keuzes die gemaakt worden in de binnenstad, namelijk:

Gastvrij	Contrast	Puur	Dichtbij
----------	----------	------	----------

In de Koers zijn deze waarden nader toegelicht. Met inachtneming van deze waarden is in deze Koers eveneens gekozen voor een nieuwe kaart van de binnenstad. De binnenstad is in een aantal kwartieren onderverdeeld, namelijk de Compacte Kern, het (Groot) Gravenkwartier, de Stadskade, de Kop van Zuid en de noordelijke en zuidelijke transformatiegebieden.

"Wat bereiken we met de keuze voor de nieuwe kaart:

- *We zorgen voor een binnenstad die past bij de schaal van Almelo*
- *We dringen leegstand terug*
- *We maken meer ruimte voor binnenstadsbewoners en voor kleinschalige werkplekken*
- *We hebben ruimte voor functioneel winkelen in een compact kernwinkelgebied*
- *We versterken de hotspots: plekken met een verhaal*
- *We versterken het karakter van de verschillende binnenstadskwartieren"*

Afb. 2 Nieuwe Kaart uit Koers voor de Binnenstad (2019).

1 Compacte Kern: Het winkelhart van Noordwest Twente

De Compacte Kern is de plek in de regio voor winkelen. Gemak, comfort en gastvrijheid ervaar je in een compleet winkelrondje met een mix van goede lokale ondernemers en landelijke ketens. Een plek waar je altijd slaagt!

2 Kop van Zuid: Bruisend winkel- en uitgaansgebied

Kop van Zuid is waar Almelo en de regio elkaar opzoeken voor cultuur, vermaak en uitgaan. Dit is de plek waar je bekenden tegenkomt, waar Almelo zich van haar meest gastvrije kant laat zien en waar je altijd welkom bent.

3 Stadskade: Leven aan het water

De Stadskade is de plek waar Almelo de blik op de toekomst richt. Het bedrijvige waterfront wordt doorontwikkeld met een rijke mix van wonen, werken en publieke voorzieningen.

4 Gravenkwartier: Dwalen door historisch Almelo

Hier voel je de historie van de Heerlijkheid Almelo. Knusse historische straatjes en pleintjes met ambachtelijke ondernemers gaan over in de statige lanen die het landschap van de Heerlijkheid tot in het centrum van de stad trekken. Hier word je verrast door de schoonheid en rust van historisch Almelo.

5 Transformatiemilieus: Stadse woon- en werkmilieus

Kiezen voor deze nieuwe kaart betekent ook dat er plekken ontstaan waar nieuwe ruimte ontstaat voor transformatie van winkel naar woon- of werkruimte. Door het concentreren van de winkelfunctie in het kernwinkelgebied loopt de leegstand terug en ontstaat ruimte voor nieuwe binnenstadsbewoners. Het noorden van de Grotestraat maakte onderdeel uit van het noordelijke transformatiemilieu. Hier was de leegstand en de op loer liggende verpaupering het meest zichtbaar. Reden voor het gemeentebestuur om voor dit deel van de straat een specifiek gebiedsvisie op te laten stellen om de transformatie van dit deel 'meer handen en voeten' te geven.

Omgevingsvisie

Op 29 september 2020 heeft de gemeente Almelo de omgevingsvisie met als titel "Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo 2020-2040" vastgesteld (bijlage 3). De omgevingsvisie beschrijft de uitdagingen waar de stad voor staat en zet een stip op de horizon. De visie beschrijft de ambities die Almelo op lange termijn wil waarmaken en geeft op hoofdlijnen de koers aan voor de aankomende jaren. Deze ambities spelen in op de bijzondere kenmerken van de stad, zoals de unieke landschappen, het ondernemerschap en de sfeer in de wijken, kwaliteiten waar de stad graag op voort wil bouwen. De binnenstad van Almelo is specifiek in de Omgevingsvisie benoemd (p. 51). "*Almelo is aan het veranderen. Zoals alle steden zien we dat ons centrum evolueert van een 'place to buy' naar een 'place to be'. Op een kleiner oppervlak is steeds meer te beleven en we omarmen deze ontwikkeling. Onze ambachtelijkheid, kunstzinnigheid, streekproducten, horeca, modeketens en lifestylewinkels zijn uitnodigend. Zeker in combinatie met ons grootste sieraad: de natuur. Ons stadshart is groen tot in de kleinste straatjes, en het water komt overal. Als waterstad zijn we uniek in Twente en een echte publiekstrekker.*" In de Omgevingsvisie zijn de uitgangspunten van de Koers verder verwerkt.

Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling

Met de omgevingsvisie als basis heeft Almelo ook een gerichte Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling opgesteld (bijlage 4). In deze agenda zijn zeven samenhangende stadsopgaven geformuleerd die een doorvertaling zijn van de ambities uit de omgevingsvisie. De uitvoeringsagenda beschrijft 'hoe' aan de stad wordt gewerkt. Daarnaast zijn een aantal prioritaire gebiedsontwikkelingen benoemd, waaronder de Spoorzone (Almelo Centraal), de Binnenstad en verschillende herstructureringswijken. Zodoende biedt de agenda houvast bij het maken van verdere keuzes voor stedelijke ontwikkelingen. In de uitvoeringsagenda is specifiek voor de binnenstad het volgende opgenomen:

“Een binnenstad die verbindt en verrast: Om een sterke binnenstad te realiseren zet Almelo in op het compacter maken van het kernwinkelgebied, het vergroten van de aantrekkelijkheid van het centrum, hoogstedelijk wonen en het versterken van het water en groen. In de binnenstad zijn vier kerngebieden die allemaal in ontwikkeling zijn en waar een mix van wonen, werken en voorzieningen wordt gerealiseerd. Het betreft: de compacte kern (het winkelhart), de Kop van Zuid (een bruisend winkel- en uitgaansgebied), de Stadskade (de huiskamer van de stad) en het Gravenkwartier (historisch Almelo). Door de inzet op een compacter centrum ontstaan in de flanken van de binnenstad transformatiemilieus met nieuwe woon- en werklocaties in transformatiegebieden.”¹

Geformuleerde doelen in de Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling, specifiek voor de binnenstad:

- Bescherming en versterking van de binnenstad, met een compacter kernwinkelgebied en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor winkels en horeca met sfeer en beleving. Dit is de plek voor clustering van niet-dagelijkse boodschappen en mode;
- Een gezond ondernemersklimaat in de kern van de detailhandelsstructuur waar marktpartijen kunnen en willen investeren. Met een gezonde krapte in het aanbod van detailhandelspanden gelegen in de kern van onze detailhandelsstructuur;
- Een flexibele markthouding in de kern van onze detailhandelsstructuur met het oog op de sterk voortgaande vermenging van functies. Detailhandel, horeca en e-commerce raken sterk met elkaar verweven en leiden tot nieuwe belevingsconcepten.

Ruimtelijk-Programmatische Visie Wonen en Werken

In navolging van de Uitvoeringsagenda is in 2022 de Ruimtelijk-Programmatische Visie Wonen en Werken opgesteld (bijlage 5). Met deze visie wordt nog concreter invulling gegeven aan de ruimtelijke en gebiedsgerichte opgaven. Op basis van negen leidende principes zijn de hoofdkeuzes voor de toekomstige ontwikkeling van de stad geformuleerd. Deze visie bouwt niet alleen voort op de omgevingsvisie en uitvoeringsagenda, maar integreert ook belangrijke uitgangspunten uit andere visies, waaronder uit de Koers voor de Binnenstad en Almelo Waterstad.

“Deze principes kennen geen strikte hiërarchie waarbij het ene principe belangrijker is dan het ander. Het gaat erom de principes in samenhang te beschouwen. Zo kan op een integrale manier vorm worden gegeven aan de toekomst van de stad.”

Afb. 1 Negen leidende principes uit Ruimtelijk-Programmatische Visie Wonen en Werken (2022).

¹ Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling, p.12.

Geformuleerde doelen in de Ruimtelijk-Programmatie Visie Wonen en Werken:

- De openbare ruimte schoner met meer groen, meer onverhard terrein en meer open water van goede kwaliteit;
- De openbare ruimte beter voorbereiden op en bestand tegen wateroverlast en hittestress (klimaat robuuste stad);
- Almeloëse inwoners, bedrijven en instellingen gebruiken relatief minder fossiele en meer duurzame energie en ervaren hiervan ook de voordelen;
- Het versterken van groen en water in de stad, stadsranden en ommelanden;
- Het groenblauwe karakter van Almelo laten bijdragen aan de economische structuurversterking door in te zetten op Almelo Waterstad;
- Inwoners nemen makkelijker duurzame initiatieven;
- Meer Almeloërs zijn trots op hun groene en blauwe stad en dragen dit uit.

Visie Groot Gravenkwartier

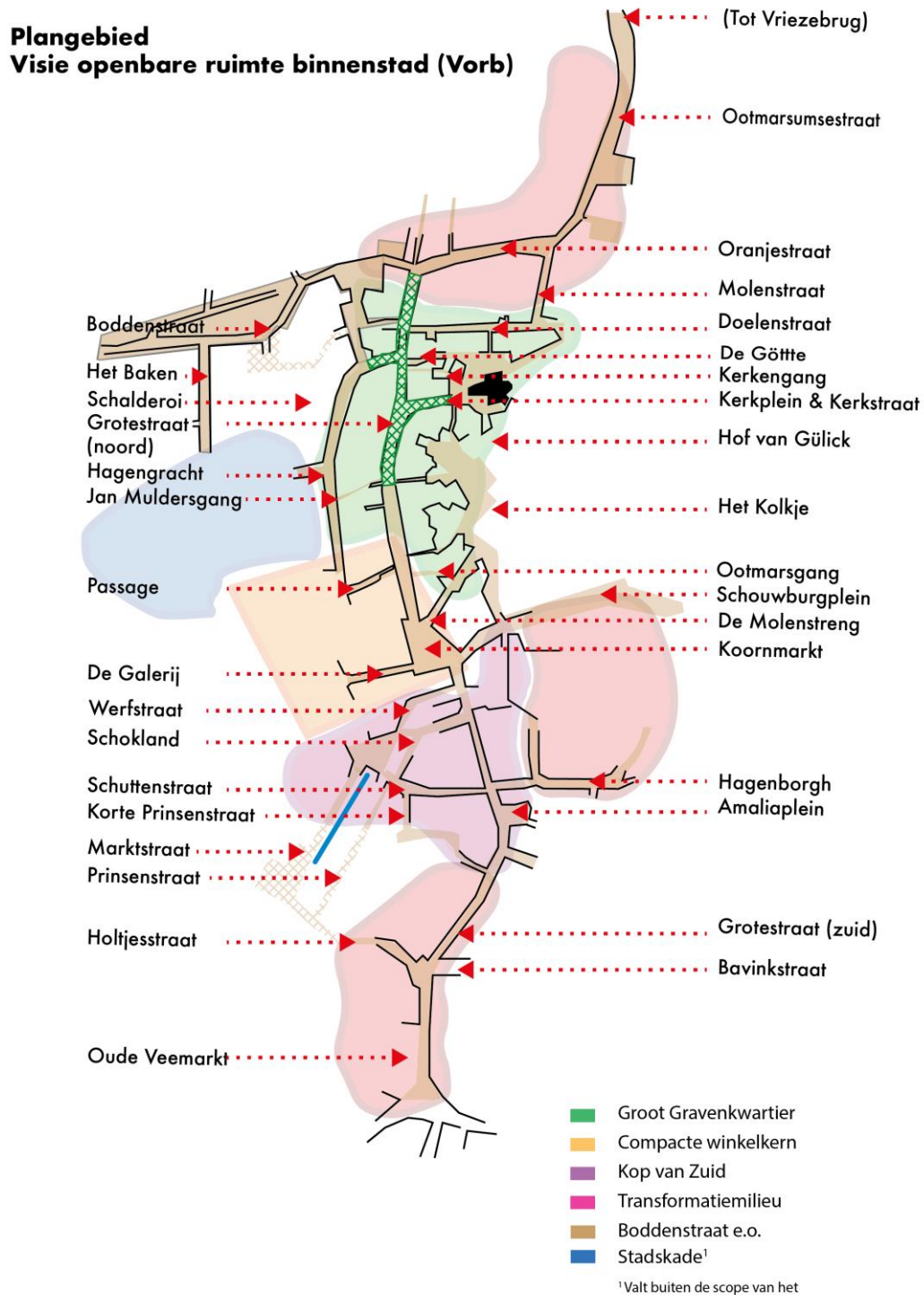
In november 2021 is de specifieke gebiedsvisie "*Het Groot Gravenkwartier, een visie op de transformatie Grotestraat Noord*" vastgesteld door het college. Vanaf dat moment wordt het Gravenkwartier tezamen met de Grotestraat Noord en de Kerkstraat omgedoopt tot het 'Groot Gravenkwartier'. Deze gebiedsvisie bevat een visie op de transformatie van (voormalige) winkelpanden en een visie op hoofdlijnen voor de openbare ruimte. In de gebiedsvisie is ingezet op een levendig stadskwartier met een eigen karakter, waar naast de bestaande winkels, met name wordt ingezet op de transformatie van het winkelgebied naar een stedelijk woongebied, met ook ruimte voor andersoortige functies zoals kantoor/werken aan huis, ateliers, kleinschalige ambachten en kleinschalige daghoreca. De gebiedsvisie geeft handvatten voor het beeld en de uitstraling van de straat (gevels en openbare ruimte) naar deze nieuwe identiteit en het gebruik van dit gebied. Zo is de 'Almeloëse stoep' in deze gebiedsvisie geïntroduceerd, een kleine privacyzoning aan de gevel in de openbare ruimte om wonen op de begane grond aantrekkelijk te maken en waarbij de geveltuin geïntegreerd kan worden. Hoewel deze gebiedsvisie alleen ingaat op de openbare ruimte van de Grotestraat Noord en de Kerkstraat is deze gebiedsvisie visie zeer geschikt om als vertrekpunt te gebruiken voor de Vorb.

3. Plangebied, studiegebied en ruimtelijke analyse

Plangebied

Het plangebied voor de nog op te stellen Vorb is opgenomen in onderstaande kaart. De bruin gearceerde straten met bijbehorende gangen en stegen maken onderdeel uit van het plangebied.

Afb. 3 Overzichtkaart plangebied.

De Vorb beslaat een groter gebied dan het Koersgebied (zoals Boddenstraat, Het Baken en de Ootmarsumsestraat tot de Vriezebrug). Een aantal gebieden/straten van het Koersgebied maken geen onderdeel uit van de Vorb. Delen van de binnenstad die recent zijn heringericht maken geen onderdeel uit van dit project, dat wil zeggen de Waagstraat, het Waagplein, de Corridor en het Marktplein, evenals de Grotestraat Noord en de Kerkstraat waar de herinrichting in 2024 van start is gegaan (groene kruisarcering). Daarnaast is het stadskwartier 'Stadskade' een separaat project, waarbij ook de openbare ruimte wordt meegenomen en dus geen onderdeel uitmaakt van deze Vorb. Het zijn uiteraard wel gebieden waar rekening mee gehouden moet worden.

De Vorb heeft in principe alleen betrekking op de openbare ruimte die in eigendom is van de gemeente Almelo. Hierop zijn twee wezenlijke uitzondering, namelijk de Galerij (eigendom Urban Interest) en het Kerkplein (eigendom van de Protestantse Gemeente Almelo). De PGA heeft vergevorderde verbouwplannen voor de Grote Kerk en hebben de gezamenlijke ambitie uitgesproken om de bijbehorende (openbare) ruimte passend te maken. Aangezien het Kerkplein een beeldbepalend plein is en het hart vormt van het Groot Gravenkwartier maakt het Kerkplein ook onderdeel uit van de Vorb.

Voor de straten met bruine kruisarcering is onzeker of deze worden heringericht vanwege de huidige functie en de huidige staat. Evenwel moeten deze wel meegenomen worden in de visievorming omdat deze in verbinding staan met de diverse gebieden die wel heringericht gaan worden op basis van de Vorb.

Studiegebied

De Almelose binnenstad maakt logischerwijs een wezenlijk onderdeel uit van een bredere context. Het plangebied heeft dan ook eveneens raakvlakken met andere projecten, opgaven of recent opgeleverde gebieden. Deze worden meegenomen in het studiegebied (figuur 2, p. 4 van de ruimtelijke analyse (zie hieronder). Ontwikkelingen in het studiegebied kunnen van invloed zijn op de invulling van het plangebied of andersom.

Ruimtelijke analyse

Om de huidige situatie en gelaagdheid inzichtelijk te maken, is een ruimtelijke analyse van de huidige situatie van de binnenstad opgesteld (bijlage 6). In de analyse zijn een aantal belangrijke thema's in beeld gebracht, zodat u op een vlotte manier de situatie in de Almelose binnenstad eigen kunt maken.

4. Uitgangspunten

In onderstaand hoofdstuk zijn de uitgangspunten voor de op te stellen Vorb geformuleerd aan de hand van een zestal hoofdthema's. In bijlage 21 zijn een aantal technische aandachtspunten opgenomen.

1	Een historische binnenstad met herkenbare kwartieren
2	Een groenblauwe binnenstad
3	Een toegankelijke en bereikbare binnenstad
4	Een aantrekkelijke en gastvrije binnenstad
5	Een leefbare en veilige binnenstad
6	Een toekomstigbestendig ingerichte binnenstad

Algemeen uitgangspunt:

De openbare ruimte moet passend zijn bij de gebiedsprofielen uit de Koers. Vanzelfsprekend zal per thema moeten worden bekeken in hoeverre het uitgangspunt passend is bij het beoogde gebruik en sfeer van de kwartieren.

Op dit moment zijn er verschillende visies in ontwikkeling die ook betrekking hebben op de binnenstad, zoals de mobiliteitsvisie, terrassenvisie, bomenstructuurplan, cultuur- en erfgoedvisie. Bij de Vorb wordt zoveel als mogelijk afgestemd met de hierboven in ontwikkeling zijnde visies.

Technisch haalbaar

De visie moet in ieder geval technisch haalbaar zijn en voldoen aan wet- en regelgeving.

Logische fasering

De daadwerkelijke ontwerpen op basis van de Vorb en vervolgens de uitvoering van de openbare ruimte op basis van de ontwerpen zal gefaseerd worden uitgevoerd over een lang tijdsbestek. Het uitgangspunt is dat de Vorb ondanks het lange tijdsbestek van uitvoering ten allen tijde het kader blijft. Toekomstige prioriteiten en economische situaties zijn evenwel moeilijk voorspelbaar. In de Vorb zien wij graag een logische fasering terug, zodat wanneer de uitvoering van project (tijdelijk) stilvalt, de openbare ruimte niet "ruimtelijk uit elkaar valt".

Inleiding thema, uitgangspunt en aandachtspunt

De zes thema's (met soms subthema's) worden door middel van een korte inleiding toegelicht. Daarna volgen de specifieke uitgangspunten. Bij de thema's zijn ook aandachtspunten geformuleerd. Een aandachtspunt betreft een punt waar rekening mee gehouden moet worden en/of ter overweging wordt meegegeven. Dit in tegenstelling tot een uitgangspunt. Een uitgangspunt moet in acht worden genomen en kan niet zonder deugdelijke motivering van af worden geweken.

4.1. Een historische binnenstad met herkenbare kwartieren

Almelo kent drie geweldige sfeergebieden in de binnenstedelijke context: de moderne (toekomstige) Kanaalzone, het historische centrum en de groene lanen van Huize Almelo (zie p. 4 en 5 van de ruimtelijke analyse). Het historische centrum waar het grootste gedeelte van deze visie onder valt is het hart van heel Almelo. In de openbare ruimte ontbreekt op dit moment een sterk eenduidig beeld door de toepassing van een tal van verschillend straatmeubilair en straatstenen. Om de ruimtelijke kwaliteit en potentie van de binnenstad ten volste te benutten, is het zaak om een sterk ruimtelijke eenheid te creëren in de binnenstad. Het projectgebied kent vijf gebiedsprofielen (p. 6 ruimtelijke analyse), die de kernprofielen vormen voor de ruimtelijke sferen in de stad. Het versterken van deze profielen is hét uitgangspunt van de Vorb.

a. Stedenbouw

Het doel is om een robuuste binnenstad te creëren die gastvrij, aantrekkelijk, verblijfsvriendelijk en woonvriendelijk is, waarin de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit van het gebied de identiteit van de binnenstad bepalen. Op een groot deel van het plangebied zijn welstandseisen van toepassing (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR678876/1>).

Uitgangspunten

- **Benutten van de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten**
  - In de Uitvoeringsagenda staat stadmaken (ruimtelijke ontwikkeling) vanuit de identiteit en kracht van Almelo centraal.² De visie en koers is gericht op de ontwikkeling en groei van Almelo waarbij de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten worden benut en uitgedragen en waarbij de landschappelijke structuur en rijke historie als basis dienen.
  - De binnenstad heeft een robuuste en karaktervolle openbare ruimte en staat in verbinding met haar context
  - Een robuuste openbare ruimte is een verbindend ruimtelijk element voor haar binnenstad. Deze wordt extra karaktervol als er variatie ontstaat in de gebiedsprofielen. In de Vorb wordt stilgestaan bij de wijze waarop de gebiedsprofielen zich ruimtelijk kunnen onderscheiden met in achtname van de ruimtelijke eenheid van de binnenstad.
  - In en rondom de binnenstad zijn een aantal plekken al heringericht (Waagplein, Corridor, Marktplein, Stadsentree Wierdensestraat) en zijn diverse ontwikkelingen aan de gang. Belangrijke ontwikkelingen op dit moment zijn onder meer de onderhavige nog op te stellen Vorb, Stadskade, het Kanaalpark en de Grotestraat (Noord)-Kerkstraat. Deze moeten onderling worden afgestemd.
- **Aansluiten op de historische structuren van de stad door visuele beleving**
  - Het plangebied vormt een onmisbare schakel in de drie sfeergebieden van Almelo. In de Vorb moet in beeld worden gebracht hoe de openbare ruimte van het plangebied een heldere ruimtelijke verbinding vormt (of kan vormen) tussen de sfeergebieden.
  - De structuur van de binnenstad sluit geleidelijk aan op de landschappelijke en stedelijke structuren van rest van de stad: in het oosten op de Groene Long, in het zuiden op de Almelse Aa en in het noorden en westen op het te realiseren Kanaalpark (onderdeel van de ontwikkelvisie Spoorzone). Een voorbeeld: 'Rondgang van Almelo'.³
- **Betrokken bewoners en ondernemers dragen zorg voor de openbare ruimte**

Omwonenden en ondernemers zijn betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte van de binnenstad. Op een aantal plekken in de binnenstad zijn al een aantal positieve

² Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling, vastgesteld d.d. juli 2021, p.3+18.

³ SO rondgang Almelo, Buro Poelmans Reesink, d.d. juni 2020 (opgesteld n.a.v. het erfgoedinitiatief van Stichting Historische Kring Stad en Ambt Almelo om de stadspoorten op eigentijdse wijze terug te brengen in het straatbeeld).

initiatieven ontstaan, zoals voor een geveltuin. De uitdaging voor de Vorb is om te onderzoeken op welke wijze bewoners en ondernemers nog meer (mede)verantwoordelijk kunnen zijn en voelen voor de openbare ruimte en dit ook blijven de komende decennia.

➤ **Stoepen, parels en pleinen zijn speciaal in Almelo**

- De pleinen zijn de verblijfsplek van de Almeloër, voor het plangebied zijn dit het Amaliaplein, Kerkplein en de Koornmarkt (buiten het plangebied Marktplaats en Waagplein). De pleinen hebben elk hun eigen en unieke karakter en kunnen dus ook van elkaar verschillen, afhankelijk van hun functie, uitstraling, et cetera. In de Vorb wordt inzichtelijk gemaakt hoe het ruimtelijke karakter van deze pleinen versterkt kan worden.
- Een eyecatcher (in de vorm van een waterkunstwerk) maakt de binnenstad aantrekkelijk. Een icoon waar mensen zich verzamelen, waar ontmoeting plaatsvindt en waar het aangenaam is om te verblijven. In de Vorb wordt een uitspraak gedaan over een geschikte locatie (of meerdere locaties) voor deze eyecatcher. Daarnaast wordt er voorgesorteerd op hoe deze eyecatcher eruit kan komen te zien.
- In het Groot Gravenkwartier is de Almeloëse stoep reeds geïntroduceerd. In de Vorb worden de mogelijkheden verkend om dit in andere (transformatie)gebieden ook terug te brengen.
- De vele doorkijkjes en zichtlijnen in het plangebied moeten zoveel mogelijk worden gerespecteerd en waar nodig versterkt.

➤ **Gangen en stegen zijn aantrekkelijk en beleefbaar**

Almelo kent een aantal karakteristieke gangen en stegen. Deze worden momenteel onvoldoende benut door bewoners en bezoekers omdat deze niet allemaal even uitnodigend zijn. Evenwel hebben zij wel veel potentie voor zowel winkelend publiek (op een vlotte manier van het ene deel naar een het andere deel van de stad) als recreatief bezoek (wandelen en dwalen door de binnenstad). Een aantal gangen hebben een bijzondere bestrating, zoals de Willemsgang, maar deze valt weg in de rest van de ruimte. Naast de historische gangen en stegen kent Almelo een tweetal winkeldoorgangen (Galerij en Passage) in kernwinkelgebied die overdekt zijn. De Galerij heeft een doorzichtige koepel en is gedateerd. De onderdoorgang in de Passage is laag en voelt sociaal onveilig.

Aandachtspunten

➤ **De grenzen van de binnenstad al dan niet integreren of scheiden**

De grenzen van de binnenstad kunnen al dan niet geïntegreerd of gescheiden worden door middel van de openbare ruimte. Een voorbeeld hiervan is het kerkplein van de Sint-Georgiusbasiliek (Boddenstraat 78). De vraag die hier gesteld kan worden is om het plein te integreren of juist te scheiden van de Boddenstraat, die in het plangebied ligt.

➤ **'Achterkanten' worden waar mogelijk getransformeerd naar 'voorkanten'**

Aan de Hagengracht worden de 'achterkanten' getransformeerd naar 'voorkanten'. Door de oude opslagpanden te slopen (die niet van cultuurhistorische waarde zijn) kunnen aan deze zijde van de Hagengracht ook woningen worden gebouwd. In de Vorb dient er rekening mee te worden gehouden dat ook op andere plekken in de binnenstad achterkanten potentiële voorkanten kunnen zijn.

b. Erfgoed

Erfgoed is het DNA van onze stad en een integraal onderdeel van de gedeelde identiteit. Het zijn de cultuurhistorisch waardevolle gebouwen, gebieden en elementen die de stad historische gelaagdheid en betekenis geven. Het zijn bakens die ons vertellen dat we thuis zijn in Almelo en die we voor ons zien als iemand ons vraagt om Almelo te beschrijven. Bij de stedelijke en landschappelijke ontwikkeling van Almelo speelt erfgoed een belangrijke rol. Ontmoetingen

tussen heden en verleden vormen een uitdaging en inspiratiebron voor de toekomst. De historische identiteit van de binnenstad moet voelbaar en zichtbaar blijven en gewaarborgd dan wel versterkt worden. Bovendien kan de kennis uit het verleden gebruikt worden als leidraad en inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen. Samen met inwoners en (erfgoed)organisaties staat Almelo voor de opgaven *Beschermen, Benutten en Beleven* van erfgoed.⁴

De gemeente ziet erfgoed ook als een belangrijke economische factor. Investeren in erfgoed is van belang voor de vitaliteit van onze gemeente. Zorgvuldige omgang met erfgoed leidt tot een hogere aantrekkingskracht en versterkt recreatie en toerisme. De gemeente zet erfgoed in om de aantrekkelijkheid van Almelo voor bewoners, bedrijven en toeristen te vergroten.

Uitgangspunten

- **Het zichtbare verleden respecteren en beschermen**
In de Omgevingsvisie wordt het koesteren van archeologische en cultuurhistorische schatten – zonder vernieuwing tegen te houden – benadrukt.⁵ Waar heden en verleden elkaar kunnen versterken, mogen historische panden of plekken onderdeel worden van een nieuwe ontwikkeling.
- **Vertellen van het (historische) verhaal passend bij het kwartier**
In de Koers wordt ingezet op het versterken van hotspots: plekken met een verhaal.⁶ Om tot herkenbare kwartieren in de binnenstad te komen, is het uitgangspunt om de hotspots die bij het desbetreffende verhaal passen extra uit te lichten, denk bijvoorbeeld aan educatieve bebording en aanlichten van monumenten.⁷
- **Historische parels zijn zichtbaar en beleefbaar**
In de Ruimtelijk-Programmatische Visie Wonen en Werken is één van de leidende principes voor stadsontwikkeling: het versterken van (bestaande) identiteitsdragers.⁸ De binnenstad en de uitvalswegen zijn kenmerkende historische structuren die de basis vormen voor de ruimtelijke structuur van Almelo. In de Ruimtelijk-Programmatische Visie wordt benadrukt om deze structuur te koesteren en deze bij nieuwe ontwikkelingen te versterken, waarmee een kwaliteitsimpuls wordt gegeven wat niet alleen een bijdrage levert aan de levendigheid maar ook de identiteit van de stad. Verder wordt ingezet op het zichtbaar maken van (historische) parels voor een (be)leefbare stad. Op dit moment wordt op sommige plekken het zicht op monumentale en karakteristieke panden geblokkeerd door bomen.

Aandachtspunten

- **Cultuurhistorische waarden benutten ten behoeve van de toekomstige inrichting**
De diversiteit in vormgeving en materiaalgebruik in het straatbeeld is veelal ontstaan door een opeenstapeling van ontwikkelingen. Door terug te grijpen op of te refereren aan de historie kan opnieuw eenheid worden aangebracht en het historische karakter van de binnenstad worden versterkt.
- **Karakteristieke panden zijn zichtbaar en beleefbaar**
Bij de ontwikkeling van de binnenstad wordt idealiter naast monumentale panden en elementen ook rekening gehouden met karakteristieke en beeldbepalende panden en elementen, denk aan karakteristieke gevels in de Grotestraat. Het Oversticht heeft aanbevelingen gedaan voor (de waardering van) karakteristieke en beeldbepalende panden, gemeentelijke monumenten en beschermde stadsgezichten. Het rapport en de aanbevelingen worden in het verdiepend onderzoek aangescherpt.⁹

⁴ Erfgoednota 2018-2022, vastgesteld d.d. januari 2018, p.29. (bijlage 7)

⁵ Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo 2020-2040, vastgesteld d.d. september 2020, p.35.

⁶ Koers voor de Binnenstad, vastgesteld d.d. juli 2019, p.30.

⁷ Erfgoednota 2018-2022, vastgesteld d.d. januari 2018, p.41 (bijlage 7)

⁸ Ruimtelijk-Programmatische Visie, d.d. oktober 2022, p.25-31.

⁹ Inventarisatie karakteristieke panden in de kern van Almelo, Het Oversticht, d.d. maart 2023 (bijlage 8)

4.2. Een groenblauwe binnenstad

Hét kapitaal van Almelo is het prachtige landschap met de groene longen als iconen en het fijnmazige waternetwerk. Deze kwaliteiten vormen de belangrijkste kwaliteitsdragers en hebben een grote aantrekkingskracht op de (nieuwe) inwoners en bezoekers van Almelo. In de Omgevingsvisie, Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling en Ruimtelijk-Programmatische Visie wordt stevig ingezet op het versterken, beleven en beter bereikbaar maken van de groenblauwe stad Almelo, waarmee Almelo haar imago als waterstad versterkt.

“Almelo heeft een sterke groen-blauwe structuur. De 4 groene longen (noord, oost, zuid, west) zijn de dragers van de stad. De landschappelijke onderlegger van Almelo heeft een gidsende werking voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling. Almelo zet in op het verder ontwikkelen van groen en water gericht op duurzame ontwikkeling en een klimaatrobuuste stad. Bovendien heeft Almelo hiermee een uniek profiel in de regio dat kansen biedt voor recreatie en toerisme: Almelo Waterstad. Het gebruik van de groenblauwe structuur draagt bij aan bewegen en gezond stedelijk leven. Almelo streeft naar een vitale en sportieve samenleving waarin sporten en bewegen wordt gestimuleerd en daarmee bijdraagt aan de maatschappelijke participatie en de gezondheid van haar inwoners.”¹⁰

a. Water

Het natuurlijke landschap van Twente wordt grotendeels gekenmerkt door de aanwezigheid van stuwwallen, die invloed hebben op de vorming van het beekstelsel in Twente. Almelo ligt op het laagste punt van Twente, waardoor het water vanuit de regio vanzelf naar Almelo toe stroomt. In het verleden heeft Almelo al verschillende malen te maken gehad met wateroverlast. Na de Tweede Wereldoorlog leidde dit bijvoorbeeld tot een verbetering van de afwateringssystemen. Vanwege overstromingsgevaar moet de stad altijd op zijn hoede zijn, zeker in de toekomst.¹¹

Uitgangspunten

- **De Almeloze Klimaatadaptatie Strategie moet in acht worden genomen**
Het klimaat verandert en dat heeft effecten op de stad. In de Almeloze Klimaatadaptatiestrategie 2021-2025 is vastgelegd hoe de gemeente deze effecten wil aanpakken om ervoor te zorgen dat Almelo een aantrekkelijke, duurzame en leefbare stad blijft (bijlage 10). Zo kan in het binnenstad het water beter benut worden, bijvoorbeeld als verkoelend middel.
- **Almelo als waterstad weer laten leven**
De Almeloze Aa, de ader van de stad¹², is niet meer duidelijk zichtbaar in de binnenstad. In de Vorb dient in beeld gebracht te worden op welke wijze er een prominentere plek van de Almeloze Aa in de binnenstad kan komen. Naast de Aa heeft Almelo vroeger meerdere waterlopen in de binnenstad gekend. In de Vorb dient eveneens naar voren te komen op welke wijze de oude waterlopen van Almelo weer zichtbaar en beleefbaar kunnen worden en op welke plekken dit de meest potentie heeft.

b. Groen

Groen zorgt in hoge mate voor een prettige en gezonde leefomgeving. De aanwezige groenblauwe structuur – met groen en water tot diep in de stad – is uniek voor Almelo en wordt

¹⁰ Ruimtelijk-Programmatische Visie, d.d. oktober 2022, p.11.

¹¹ Essay “De verrassing van Twente”, p.17-18 (bijlage 9)

¹² Ontwikkelvisie voor de Almeloze Aa, Van Gravenbos tot Groeneveld, d.d. 22 juni 2010 (bijlage 11)

hoog gewaardeerd. Zie ook p. 13 van de ruimtelijke analyse. Het groen is ook een leefgebied voor allerlei planten en dieren en van groot belang voor de biodiversiteit. Naast het behouden en versterken van biodiversiteit heeft groen ook een meerwaarde voor de mens. Het groen draagt bij aan de beleving en het welzijn van de Almeloërs en kan allerlei manieren benut worden voor diverse functies.

In de Omgevingsvisie wordt sterk de relatie gelegd tussen natuurdoelen en klimaat- en duurzaamheidsdoelen. Deze kunnen ook niet los van elkaar worden gezien: natuur draagt bij aan een duurzame leefomgeving, biodiversiteit zorgt voor een toekomstbestendig leefklimaat voor mens en dier en klimaatadaptatie gaat vaak samen met een groene inrichting van onze stad. En niet in de laatste plaats gaan groen en recreatie vaak samen.¹³

In de binnenstad is van oudsher weinig ruimte voor groen, vanwege de hoge bebouwingsdichtheid en de vaak smalle straten, stegen en gangen. Voor een toekomstbestendige doorontwikkeling van de binnenstad is het om meerdere redenen van belang om in te zetten op vergroening waar dat kan.

Uitgangspunten

- **Toe te voegen groen moet bijdragen aan de leefbaarheid en gezondheid**
Een groene leefomgeving draagt bij aan de leefbaarheid en gezondheid. Zicht op groen reduceert stress en groen ingerichte plekken bieden ruimte voor ontmoeting en dragen bij aan sociale cohesie. De introductie van de geveltuin binnen de 'Almelose stoep' in het Groot Gravenkwartier is hiervan een goed voorbeeld. Verder nodigen groene routes uit tot wandelen en fietsen. Een groene omgeving vermindert criminaliteit en vandalisme, bevordert veiligheid en draagt bij aan de identiteit van de buurt of stad.
- **Vergroenen ten behoeve van de biodiversiteit**
Verhoging van de biodiversiteit en het versterken van groen en blauw in Almelo draagt bij aan een toekomstbestendige stad. Een grotere biodiversiteit wordt bereikt door meer variatie aan te brengen in type beplanting (van gras- en kruidlaag, via struiklaag tot kleine en grote bomen).
- **Vergroenen te versterking van de (historische) groen-blauwe-structuren**
Het vergroenen van de binnenstad is een must. Geen versnipperd groen maar groen dat eenheidsversterkend is voor het gebied. Daarbij is het van belang om ecologische verbindingen in stand te houden en waar mogelijk te versterken. Natuurlijk groen dat geïsoleerd ligt, functioneert in ecologische zin niet of slechts suboptimaal. De gemeente streeft daarom naar een samenhangend en robuust ecologisch netwerk binnen het bebouwde gebied inclusief de binnenstad. De gemeente realiseert of versterkt natuurlijke verbindingen tussen de groene longen onderling waaronder de groenblauwe verbinding tussen de oostelijke en westelijke groene long via het centrum (Almelose Aa).

In het huidige, weliswaar gedateerde, Bomenbeleid zijn deze groene verbindingen door de binnenstad aangegeven, in de praktijk zijn ze echter op dit moment niet of nauwelijks aanwezig. Herinrichting van de openbare ruimte biedt kansen om de groene verbindingen door de binnenstad te versterken.
- **Vergoenen ten behoeve van klimaatadaptatie**
Opgaand groen, zoals heesters en vooral bomen, zorgen voor schaduw en reduceren hittestress. Door verdamping van vocht en schaduwwerking dempt het groen hoge temperaturen ('hittestress') doordat groen CO₂ bindt en fijnstof af vangt. Daarnaast vormen parken zogeheten 'coolspots' in een stedelijke omgeving en met groene gevels en daken kan onder meer energie worden bespaard.

---

¹³ Werken aan biodiversiteit, gemeentelijk Natuur voor Elkaarplan 2022 (bijlage 12)

Groene plekken en oppervlaktewateren bieden ruimte voor waterberging. Door daar waar het kan verharding in te ruilen voor groen gaan we wateroverlast tegen bij piekbuien.

➤ **Vergroenen ten behoeve van waardeverhoging binnenstad**

Groen heeft ook een economische functie. Groen maakt een gemeente namelijk aantrekkelijk voor wonen, toerisme, recreatie en werken; een gezondere bevolking betekent minder maatschappelijke (zorg)kosten; en voldoende kwalitatief groen werkt waardeverhogend voor vastgoed. Opvang en buffering van (hemel)water leidt tot besparingen op investeringen in rioolstelsels en groene gevels en daken leiden tot lagere energiekosten.

Uit onderzoek blijkt dat mensen langer in een winkelgebied met veel groen verblijven en geneigd zijn om meer geld uit te geven. Een groene omgeving is dan ook aantrekkelijk voor toerisme en recreatie.

Aandachtspunten

➤ **Recente evaluatie van het Almelose Bomenbeleid**

Het huidige Almelose Bomenbeleidsplan is geëvalueerd (bijlage 13) en wordt herzien. De uitkomsten van de evaluatie zoveel als mogelijk meenemen in de Vorb.

➤ **De enquêteresultaten worden meegenomen**

Uit een enquête onder inwoners van Almelo komt nadrukkelijk naar voren dat het centrum meer mag vergroenen

(https://kennispunttwente.nl/almelopanel/images/Panels/Almelo/2022/Rapport_Groen_en_Water_Almelo_2022.pdf)

4.3. Een toegankelijke en bereikbare binnenstad

Almelo kent diverse mobiliteitsvraagstukken. Zo hebben de binnenstad en enkele werkerreinen in het bijzonder een hoge parkeerdruk. Mobiliteit is van groot belang voor het economisch en sociaal functioneren van de Almeloze samenleving. Vanwege de kwetsbaarheid van de binnenstad zet Almelo de komende jaren in op een betere bereikbaarheid voor alle modaliteiten voor het functioneren van de binnenstad. Recente trends en een toenemend maatschappelijk bewustzijn vergroten het draagvlak om het anders te gaan doen. De uitdaging is om het mobiliteitsgedrag te beïnvloeden met slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen.¹⁴

a. Mobiliteit

In Almelo staat het parkeren en de bereikbaarheid van de binnenstad onder druk. De beperkte ruimte en het meervoudig gebruik van het gebied zorgt voor een spanningsveld tussen de diverse disciplines die ruimte claimen voor de eigen functie. Ook in andere delen van Almelo zijn er uitdagingen op het gebied van mobiliteit. De huidige mobiliteitsvisie is gedateerd (bijlage 14). Momenteel werkt de gemeente aan de voorbereiding van een nieuwe mobiliteitsvisie en -plan. De binnenstad maakt hier een wezenlijk onderdeel van uit.

Het plangebied is gelegen in en rondom het kernwinkelgebied (Compacte kern). Door een mix van woningen, winkels, werkgelegenheid en diensten zijn er grote verschillen tussen de hoofdfuncties van de wegen.

Uitgangspunten

➤ **Het STOMP-principe is leidend**

Voor de Vorb wordt uitgegaan van het STOMP-principe. Bij het STOMP-principe wordt de meeste prioriteit gegeven aan Stappen, gevolgd door Trappen, OV, MaaS (Mobility as a. Service) en Privé auto. De achterliggende gedachte is dat de mens het startpunt is. Door de functiemenging en compactheid van het gebied is Stappen in het grootste gedeelte van de binnenstad de meest aantrekkelijke optie. Voor langere afstanden bieden de fiets en het OV een uitkomst als schone en ruimte-efficiënte modaliteiten. MaaS kan dit gebruik vergemakkelijken en verder stimuleren. De privéauto geldt als sluitstuk.

Het STOMP-principe vormt de basis voor de ruimtelijke inpassing van mobiliteit. Wat STOMP precies betekent voor een kwartier en in hoeverre het volledig kan worden toegepast, is sterk afhankelijk van de functie van het kwartier.

[S]tappen

➤ **Voetgangers alle ruimte bieden**

Het plangebied is goed bereikbaar voor de voetgangers langs de hoofdroutes voor het gemotoriseerde verkeer en fietsers. Deze routes bieden een belangrijke toegang tot het kernwinkelgebied voor de voetganger. De diverse voorzieningen dienen voor voetgangers altijd goed begaanbaar te zijn. Hoogteverschillen zijn dan ook niet wenselijk.

[T]rappen

➤ **Fietsers veel ruimte bieden**

Door het plangebied lopen verscheidene hoofdfietsroutes, die van belang zijn voor de bereikbaarheid van het kernwinkelgebied. De (aanloop)straten dienen dan ook toegankelijk te zijn en te blijven voor fietsers. Door de hoeveelheid aan functies in het kernwinkelgebied en de Kop van Zuid is er echter wel een spanningsveld ontstaan

¹⁴ Uitvoeringsagenda stadsontwikkeling, p. 14

tussen voetgangers en fietsers. Een logische fietsroute rondom het kernwinkelgebied is dan ook wenselijk om de straten in het kernwinkelgebied te ontzien en verkeersluw te maken ten behoeve van de voetganger. Dit kan bijvoorbeeld door het 'fietsrondje' rondom het kernwinkelgebied te verbeteren door de verbinding tussen de Doelenstraat en Het Kolkje te versterken ter hoogte van het Kerkplein (doorsteek Doelenstraat/Kerkplein).

- **Veilige en toegankelijke fietsparkeerplekken in de openbare ruimte creëren**
Door het toenemend fietsgebruik (met name elektrische fietsen) is het steeds belangrijker om goede, toegankelijke voorzieningen op strategische locaties rondom het kernwinkelgebied in te richten. Momenteel zijn deze er onvoldoende en is er sprake van veel wild geparkeerde fietsen door de hele stad en met name op locaties waar deze tot onveilige situaties leiden en verminderde toegankelijkheid van winkels. Er loopt momenteel een onderzoek naar fietsparkeren, waarbij eveneens gekeken wordt naar permanente inpandige fietsenstallingen in het kernwinkelgebied. De toegankelijkheid van dergelijke voorzieningen en vindbaarheid vanuit de openbare ruimte is dan bepalend voor het effect op het wildparkeren van de fiets. Mogelijk dat hiervoor ook andere logischere locaties in beeld kunnen worden gebracht. De resultaten van het onderzoek zullen te zijner tijd gedeeld worden en meegenomen moeten worden in de Vorb.

[O]V

- **Openbaar vervoer moet binnen handbereik zijn**
De openbare ruimte moet zo ingericht zijn dat de verbindingen naar de opstaphaltes, het busstation en het NS-station logisch, goed bereikbaar, vindbaar en veilig zijn.
- **Taxi standplaats creëren**
Het is wenselijk om rondom het centrum standplaatsen te faciliteren voor taxi's. De gemeente heeft een aantal geschikte locaties in gedachten, zoals de Waagstaat, Hagenborgh, Schuttenstraat en Oranjestraat (in de nabijheid van de uitgaansgelegenheden). In de Vorb dient opgenomen te worden op welke manier deze standplaatsen gefaciliteerd kunnen worden.

[M]obility as a Service (MaaS)

- **Deelautomobiliteit stimuleren**
Het is wenselijk om aandacht te besteden aan het stimuleren van het gebruik van deelmobiliteit. Om dit aantrekkelijk te maken en het effect te vergroten is het van belang dat dit een prominente, logische locatie krijgt met goede voorzieningen.

[P]rivé auto

- **Auto's beperkte ruimte bieden**
Momenteel is het plangebied goed bereikbaar voor automobilisten. Op sommige plekken doet dit afbreuk aan de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte. De uitdaging zit in het terugdringen van autoverkeer in de Compacte Kern, Kop van Zuid en het Groot Gravenkwartier.
Er dient evenwel rekening gehouden te worden met de bereikbaarheid van woningen voor bewoners in gebieden waar meer wonen wordt gestimuleerd.
- **Autoparkeren in de daarvoor bestemde parkeergarages stimuleren**
Vanuit verkeersoogpunt zou binnen de integrale afweging gekozen kunnen worden voor het faciliteren van parkeren voor voertuigen in de daarvoor beschikbare parkeergarages en -voorzieningen. Door het gebruik van de garages te maximaliseren ontstaat ruimte om het parkeren op straat terug dringen. De opoffering van straatparkeerplekken kunnen dan mogelijk worden ingezet voor fietsparkeren.

➤ **Ruimte voor bevoorrading bieden**

In het kernwinkelgebied is een venstertijd van toepassing. Daarbuiten zijn de wegen 24/7 open voor bevoorrading, laden en lossen.

➤ **De bestaande verkeersregimes moeten worden geëerbiedigd**

• Grotestraat (Compacte Kern)

De Grotestraat is gelegen in het kernwinkelgebied. De belangrijkste functie is verblijven (winkelen, horeca). De inrichting van de straat is daarom ook afgestemd op rust. Vanwege bevoorrading van het kernwinkelgebied moet de straat voor nu wel geschikt zijn voor gemotoriseerd verkeer met vrachtverkeer als maatgevend voertuig (zie ook aandachtspunten). De verkeerskundige inrichting en de ruimtelijke structuur kunnen het best worden vergeleken met de inrichting van een woonerf. Voetgangers en fietsers zijn in het gebied toegestaan.

• Boddenstraat en Het Bakken

De functie van de Boddenstraat en Het Bakken is hoofdzakelijk ontsluiting. De verkeersfunctie is voor beiden belangrijk in verband met de bevoorrading routes en ontsluiting van het centrum en zijn de toegang tot de overdekte parkeergarages in het centrumgebied.

• Grotestraat Noord (Groot Gravenkwartier)

Grotestraat Noord is geen doorgaande weg, maar zij is wel van belang voor de bevoorrading van het kernwinkelgebied. De straat wordt momenteel heringericht als verblijfsgebied (erftoegangsweg met een 30 km/h-inrichting). Afstemming met de omliggende wegen (Doelenstraat en Oranjestraat) is wenselijk.

• Grotestraat Zuid (aanloopgebied Kop van Zuid)

De verkeerskundige inrichting moet de ruimtelijke structuur en functie ondersteunen. Het zuidelijke deel van de Grotestraat kenmerkt zich door een mix van wonen en winkelen.

Aandachtspunten

➤ **Voorsorteren op de nieuw op te stellen mobiliteitsvisie**

Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe mobiliteitsvisie en -plan voor Almelo. In dit plan zullen keuzes worden gemaakt over verkeersregimes, parkeren, bevoorrading, et cetera.

➤ **De infrastructuur wordt klimaatrobust ingericht**

In de Vorb dient opgenomen te worden hoe de infrastructuur klimaatrobust ingericht kan worden. Zo kunnen bijvoorbeeld bomen langs wandel- en fietsroutes schaduw bieden en het stedelijk hitte-eiland effect verminderen. Naast het creëren van schaduwrijke routes dient er ook nagedacht te worden over hoe de infrastructuur bestand is tegen extreme weeromstandigheden, bijvoorbeeld met betrekking tot de toegankelijkheid bij hevig regenval.

➤ **Voorsorteren op Zero Emissie Zones en gebruik van Light Electric Vehicles**

Er is een landelijke trend voor het invoeren van Zero Emissie Zones in steden en de verwachte toekomstige toelating tot het landelijke Light Electric Vehicles. Hoewel dit nog niet concreet voor de Almelose binnenstad aan de orde is, is het wenselijk om hier al wel op voorbereid te zijn en dit aandachtspunt mee te nemen in de Vorb. Naast het laden van elektrische (deel)auto's zal er ook aandacht moeten zijn voor bijvoorbeeld voorzieningen voor het logistiek laden rondom het centrum.

b. Toegankelijkheid

Almelo wil graag een toegankelijke stad zijn voor eenieder. Voor diverse projecten in de openbare ruimte laat zij zich dan ook adviseren door Ongehinderd. Ongehinderd is een social

enterprise die zich inzet voor een toegankelijk Nederland. Zij hebben onder andere winkelpanden in Almelo gecontroleerd op toegankelijkheid (MKB Toegankelijk Route).

➤ **Toegankelijkheid vergroten en verbeteren**

Het plangebied beslaat een groot deel van de binnenstad. De toegankelijkheid is goed, maar kan voor een groot deel van het plangebied nog verder worden verbeterd. De resultaten uit de toegankelijkheidstoets van Ongehinderd (bijlage 15) kunnen hiervoor aanknopingspunten bieden.

Uit het Regionaal Risicoprofiel blijkt dat in Almelo het scenario 'Brand in dichte binnensteden' tot de mogelijkheden behoort. Binnensteden kenmerken zich vaak door een diversiteit van gecombineerde functies, zoals winkels, woningen boven winkels of horeca. De historische panden zijn vaak aaneengesloten en door de jaren heen meerdere malen verbouwd. Dit brengt beperkingen met zich mee voor het repressieve optreden door de brandweer, bijvoorbeeld door de vindbaarheid en benadering van adressen. Ook komen vluchtwegen niet altijd rechtstreeks uit op een veilige locatie, zoals de openbare straat.

c. Bereikbaarheid hulpdiensten

Uitgangspunten

- Een vrij wegprofiel van 4 meter breedte moet worden aangehouden voor hulpdiensten. Daarnaast moeten er mogelijkheden zijn voor het opstellen van hulpdiensten.
- Wijzigingen in de inrichting en/of functie dienen zodanig te worden uitgevoerd dat de mogelijkheden voor de brandweer om repressief op te treden zijn geborgd. De geldende wet- en regelgeving evenals de Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid (uitgave door Brandweer Nederland) zijn in principe het uitgangspunt.
- Het gebied wordt zodanig ingericht dat (losse) obstakels geen belemmering vormen en de bereikbaarheid wordt geborgd, denk bijvoorbeeld aan terrassen, reclameborden, bomen, speelvoorzieningen, fietsen, bevoorradingsverkeer en paaltjes, die een belemmering kunnen vormen en/of een vertraging in de opkomsttijd. Wanneer delen autoluw worden gemaakt middels een fysieke afsluiting dan dient het systeem afgestemd te zijn op dat van de hulpdiensten. Ook hier moet rekening worden gehouden met een vertraging van de opkomsttijd.
- De primaire bluswatervoorziening blijft beschikbaar (minimaal de huidige capaciteit) of wordt geoptimaliseerd door brandkranen bij te plaatsen. Eventuele wijzigingen worden ter toetsing aan Brandweer Twente voorgelegd.

4.4. Een aantrekkelijke en gastvrije binnenstad

Almelo groeit en deze zit in een stedelijke groei. Deze groei wordt aangegrepen om een schaalessprong te maken in stedelijkheid. Van 'grootste dorp van Twente' naar volwaardige 'stad in het Twentse landschap'. Door in te zetten op aantrekkelijke stedelijke voorzieningen (onderwijs, voorzieningen, horeca), een hoger cultureel aanbod en stedelijk intensieve woon- en werkmilieus, passend bij de Almelse schaal, zet Almelo stappen om 'meer stad te worden'. Deze schaalessprong in stedelijkheid is met name kansrijk in en rondom de binnenstad en de Spoorzone, die het middelpunt van de stad vormen.¹⁵

De binnenstad is een levendige plek, "Almelo altijd wat te doen". Het is de ideale locatie voor tal van markten, voorstellingen en evenementen op het gebied van sport, muziek, gastronomie, kunst en cultuur. Deels grootschalig en terugkerend, maar vaak ook klein, spontaan en vernieuwend. Dit grote aanbod vermaak en gezelligheid draagt bij aan de charme van het wonen in en het bezoeken van de binnenstad van Almelo.¹⁶

a. Kunst en cultuur

De binnenstad van Almelo heeft een aantrekkingskracht op de stad en de omliggende gemeenten. Om een gastvrije binnenstad te versterken is een passend aanbod van culturele voorzieningen nodig. Door te investeren in een culturele sector en stedelijke voorzieningen versterkt Almelo de aantrekkingskracht van de binnenstad voor haar bewoners en die van de regio.¹⁷ In de Stadsvisie Cultuur wordt cultuur als pijler voor een aantrekkelijke binnenstad onderkend (bijlage 16). In de visie zijn een aantal speerpunten opgenomen, waaronder dat cultuur de levendigheid en identiteit van Almelo versterkt en wordt ingezet voor het realiseren van een vitale, veerkrachtige binnenstad.¹⁸ De openbare ruimte kan hierin ook een faciliterende rol spelen.

Uitgangspunten

- **De openbare ruimte als podium en atelier**
Almelo kent van oudsher een aantal vaste culturele evenementen, zoals het straattheater 'Almelo op't Rabat', Straatmuziekfestival, WAK (Week van Amateurkunst), Open Atelierdagen, Kerstkorenfestival, Koningsdag en elk jaar is er wel een eenmalig evenement dat in het teken staat van kunst en cultuur. Het is van belang dat de openbare ruimte blijvend kan worden aangewend voor deze culturele activiteiten en evenementen.
- **Koesteren en zichtbaar(der) maken van bestaande kunstobjecten**
De binnenstad van Almelo bevat op vele plekken kunst in de openbare ruimte, denk bijvoorbeeld aan beelden, sculpturen en muurgedichten. Met de Kunstroute Almelo wordt men langs verschillende kunstobjecten geleid. Een deel van de kunstobjecten is niet altijd even goed zichtbaar of vindbaar. Daarnaast zijn er aantal kunstwerken en bijzonder meubilair die momenteel in opslag staan, maar waarbij de sterke wens is om deze weer een plek te geven in het plangebied.¹⁹ Een voorbeeld hiervan is het Space Shuttle-bankje (in de volksmond het "Wubbo Okkels-bankje").
- **Toevoegen van nieuwe kunstobjecten**
In de Vorb dient opgenomen te worden in hoeverre er meer kunst ingepast kan worden in de openbare ruimte. Eerder is er een concreet initiatief van winkeliers in het noordelijke gebied van de binnenstad (Grotestraat Noord, Oranjestraat en Doelenstraat)

¹⁵ Ruimtelijk-Programmatie Visie, d.d. oktober 2022, p.22.

¹⁶ Omgevingsvisie 2020-2040, d.d. september 2020, p.52.

¹⁷ Ruimtelijk-Programmatie Visie, d.d. oktober 2022, p.34.

¹⁸ Stadsvisie Cultuur 2016-2020, d.d. mei 2016 met actualisatie 2022, p.16-18. Nb. de visie wordt in 2024-2025 herzien.

¹⁹ <https://www.falco.nl/projecten/spaceshuttle-bank-ter-ere-van-wubbo-okkels.html>

geweest voor het toevoegen van kunst in de openbare ruimte om meer traffic te genereren.

b. Vrijtijdseconomie, recreatie en toerisme

In de Koers richt de gemeente zich met name op functioneel bezoek uit noordwest Twente. Evenwel heeft Almelo ook potentie om recreatief bezoek uit andere streken van het land aan te trekken. Bezoekers gericht op cultuur en recreatie kunnen zich een volle dag in Almelo vermaken en zelfs een fijne overnachting hebben in de binnenstad van Almelo.²⁰

Almelo heeft sinds enkele decennia als doel gesteld water meer ruimte te geven, onder andere voor de vrijetijdseconomie. Almelo profileert zich dan ook openlijk als Almelo Waterstad (bijlage 17). Hiervoor zijn op vele verschillende domeinen al strategische kaders, visies en beleidsdocumenten opgesteld waarin ambities zijn opgenomen met betrekking tot water. In september 2023 is het actieprogramma Water & Vrije tijd in Almelo vastgesteld, waarin richting wordt gegeven aan de ambitie om water levendiger te maken (bijlage 18).

Uitgangspunten

- **Water meer zichtbaar maken en op diverse manieren aanwenden**
Het algemene uitgangspunt is om het water meer zichtbaar te maken, op andere manieren te gebruiken en de ruimte te geven, zodat de beleving van water voor bewoners en bezoekers wordt verbeterd. Het zorgt voor reuring en gezelligheid, maar tegelijkertijd voor rust en natuur.
- **Diverse wandelroutes meer zichtbaar en vindbaar maken**
Het plangebied bevat een aantal mooie wandelroutes, zoals de Kunstroute, de Architectuurroute, de Erfgoedroute en de Historische Wandelroute.²¹ Zij maken inmiddels ook onderdeel uit van het Wandelnetwerk Twente. Ook worden er al decennialang stadswandelingen georganiseerd vanaf het Wevershuisje (Kerkengang).
- **De diverse kwartieren moeten herkenbaar zijn voor recreatief bezoek**
Met name het Groot Gravenkwartier heeft veel potentie om recreatief bezoek aan te trekken, denk aan publiekstrekkingen als Huize Almelo, de Doopsgezinde Kerk, het Wevershuisje, de Grote Kerk en het Stedelijk Museum dat zijn intrek zal nemen in het Hofkeshuis met haar unieke grisaille (Grotestraat 62).²² De diverse gangen en stegen in dit gebied kunnen een uniek wandel- en dwaalmilieu worden.

c. Evenementen, horeca en terrassen

De binnenstad van Almelo heeft een aantrekkingskracht op de stad en haar dorpen en omliggende gemeenten. Hier komen inwoners en bezoekers niet alleen om te winkelen, maar ook om uit te gaan, te ontspannen en voor grootschalige evenementen die in kleinere plaatsen niet mogelijk zijn. Voorbeelden van dit soort grootschalige evenementen zijn Almelo Open Air (drie avonden muziek in de stad, inclusief een wielerronde), Koningsdag (kleedjesmarkt, muziekoptredens, spel- en vermaak).

Uitgangspunten

- **Er dient voldoende ruimte over te blijven om te (horeca)ondernemen en evenementen te organiseren, passend bij de kwartieren**

²⁰ <https://www.uitinalmelo.nl/>

²¹ <https://www.uitinalmelo.nl/wandel-en-fietsroutes/>

²² www.hofkeshuis.nl

Het Marktplein en het Waagplein zijn in principe de pleinen waarop (grootschalige) evenementen plaatsvinden en waar de reguliere donderdag- en zaterdagmarkt plaatsvindt. Deze pleinen maken geen onderdeel uit van het projectgebied, maar wel van het studiegebied. In de Voorb dient opgenomen te worden welke pleinen of ruimte binnen het plangebied ook ingezet kan worden voor evenementen.

➤ **Uitgegeven terrassen moeten zoveel mogelijk afleesbaar zijn, bij voorkeur op subtiële (functionele) wijze**

Uitgegeven terrassen moeten subtiel worden gemarkeerd omdat handhaving op deze manier minder complex is.

4.5. Een leefbare en veilige binnenstad

In de Uitvoeringsagenda stadsontwikkeling is o.a. als doel gesteld om meer voorzieningen toe te voegen en openbare ruimte meer in te richten op ontmoeting, welzijn en sport om zodoende een meer leefbare stad te worden voor haar bewoners. Dit vergroot de aantrekkelijkheid ook om in Almelo te komen wonen, ook in de binnenstad.

De binnenstad kent op een aantal plekken ook uitdagingen op het gebied van (sociale) veiligheid. Het herinrichten van de openbare ruimte kan een instrument zijn om dit zoveel mogelijk tegen te gaan.

a. Vitaliteit

Op basis van de Omgevingsvisie en de visie Actief Almelo - Sport en Bewegen in de Openbare Ruimte zet de gemeente actief in op het creëren van een beweegvriendelijkere omgeving (bijlage 18). Daarnaast sluit dit goed aan bij het Nationaal Sportakkoord, waar het beweegvriendelijker inrichten van de openbare ruimte één van de pijlers van het deelakkoord 'duurzame sportinfrastructuur' vormt.

Uitgangspunten

- **Toevoegen van speelplekken en -aanleidingen voor kinderen**
Binnen het Speelruimtebeleidsplan van de gemeente zijn uitgangspunten voor speelvoorzieningen opgenomen ten aanzien van kwaliteit, plaats en aantal (bijlage 19). Deze zijn niet van toepassing op de binnenstad. In de transformatiemilieus (de gebieden waar wonen en werken samengaan) is het, in afwijking van het vastgestelde Speelruimtebeleidsplan, wel gewenst om binnen de nieuwe inrichting ruimte te zoeken voor speelplekken. Eventueel kan er ook gebruik gemaakt worden van speelaanleidingen om het gebied geschikt te maken voor kinderen in de bewuste leeftijdscategorieën.
- **Bevorderen van sporten en bewegen in de openbare ruimte**
In de visie zijn een aantal concrete handvaten geformuleerd.

b. Sociale veiligheid

In de Wijkopgave Binnenstad Almelo 2023-2026 zijn de uitdagingen en thema's voor de komende jaren geformuleerd (bijlage 20). De thema's leefbaarheid, veiligheid en welzijn zijn de grootste zorgen voor de binnenstad. Zowel bewoners, ondernemers als bezoekers hebben het recht zich op alle momenten van de dag veilig te voelen. Zo wordt er onder meer overlast ervaren van jongeren, zorgcliënten (de binnenstad kent een aantal zorginstellingen die aantrekkende werking hebben op o.a. dak- en thuislozen) en uitgaanspubliek. De (inrichting van de) openbare ruimte kan hieraan een bijdrage leveren.

Uitgangspunten

- **De openbare ruimte voorzien van voldoende goede en slimme verlichting**
Het is van belang dat er voldoende goede verlichting wordt aangebracht, zodat men zich ook 's avonds en 's nachts veilig door de binnenstad kan wanen. Het moet voorkomen dat ongenode gasten zich ongezien kunnen ophouden en via 'kruip door, sluip door' de stegen en gangen ongezien kunnen verlaten dan wel zich ophouden op ongewenste plekken in de binnenstad. Wellicht is er ruimte voor het inzetten van 'slimme' verlichting (met bijvoorbeeld bewegingssensoren).

➤ **Rekening houden met hangplekken**

Hangplekken zijn van alle tijden; de behoefte om vrienden te ontmoeten, samen wat te kletsen en te lachen op een 'eigen' plek, een 'vrijplaats' voor de jeugd, heeft altijd bestaan. De meeste hangjongeren zorgen niet voor problemen in de binnenstad. Maar er zijn enkele plaatsen in de binnenstad waar het gedrag van jongeren tot problemen leidt (alcohol- en drugsgebruik, geschreeuw, intimidatie voorbijgangers en vernielingen). In de Voorb zien wij graag terug op welke wijze de openbare ruimte een rol kan spelen bij dit onderwerp en dan met name het voorkomen van hangplekken die eerder leiden tot ongewenst gedrag waarbij de openbare orde en veiligheid in het geding komt.

➤ **Bijdragen aan een verbeterd welzijn van de binnenstadbewoners**

In verschillende delen van de binnenstad staan sociale cohesie en balans onder druk. In toenemende mate vinden kwetsbare bewoners in de binnenstad hun woonplek. De problemen achter de voordeur raken ook het leefklimaat. Ouderen missen het ons-kent-ons-gevoel en vereenzamen. Met de herinrichting van het gebied is er feitelijk sprake van een integrale aanpak op alle relevante werkvelden. Dit biedt volop kansen om de leefbaarheid, de veerkracht en daarmee de balans in de wijk te verbeteren.

➤ **Optimaliseren van het cameranetwerk in het kader van toezichthouding**

Almelo kent diverse vormen van cameratoezicht, onder andere voor verkeersovertredingen en veiligheid. Deze camera's kunnen niet gecombineerd worden (dat is juridisch niet toegestaan en technisch ook niet mogelijk). Wel is het wenselijk dat camera's op hetzelfde standpunt geplaatst kunnen worden. Er moet goed nagedacht worden over logische opstelpunten en netwerk. Eventuele toekomstige camera's kunnen dan eenvoudig worden toegevoegd als er een al een werkend netwerk is aangelegd.

4.6. Een toekomstbestendig ingerichte binnenstad

De inrichting van de openbare ruimte dient in de basis ingericht te worden conform het in 2025 nieuw op te stellen Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Vanwege de beperkte ruimte, het unieke karakter en de veelvoud aan functies in het plangebied is het in sommige gevallen wenselijk om hier gemotiveerd van af te wijken.

a. Circulariteit

In het plangebied is tal van meubilair, straatstenen en ander materiaal aanwezig. In het kader van circulariteit streven wij naar hergebruik van deze materialen.

Uitgangspunt

➤ **Stimuleren van circulair gebruik van materialen**

In de Vorb wordt duidelijk aandacht besteedt aan circulariteit, dat wil zeggen welke kansen de bestaande materialen hebben om bij herinrichting te worden gebruikt en waar ze hergebruikt kunnen worden. Bij het gebruik van nieuwe materialen wordt duidelijk onderbouwd waarom er gekozen wordt voor nieuw in plaats van bestaand materiaal en hoe deze nieuwe materialen circulair ingezet kunnen worden of aan het einde van hun levensduur hergebruikt kunnen worden.

b. Verlichting en meubilair

In een gastvrije binnenstad zijn (zit)meubilair, uitstallingen en passende verlichting een vereiste. In 2014-2015 is in het kader van het Q-impulsproject al veel geïnvesteerd in het straatmeubilair en de verlichting voor de openbare ruimte in specifiek de Grotestraat (zie ruimtelijke analyse). Daarna is in het project Haven Zuid (herontwikkeling Marktpllein, Corridor, Waagplein, 2019) nieuw straatmeubilair geïntroduceerd. Dit meubilair is ook weer overgenomen in het project Stadsentree Wierdensestraat (2023).

Uitgangspunten

➤ **De elementen van Q-impuls en meubilair uit recente projecten gelden als vertrekpunt**

De destijds gemaakte keuzes zijn nog steeds voor een groot deel van de binnenstad passend. Mocht er aanleiding zijn om hiervan af te wijken (wijzigen of aanvullen), dan kan hier beargumenteerd van worden afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld omwille van het beheer, de levensduur, de gebruiks(on)vriendelijkheid of nieuwe inzichten om te komen tot herkenbare kwartieren. Het voorgaande geldt ook voor het meubilair dat bij recente projecten is geïntroduceerd.

➤ **De vervangen verlichting wordt gehandhaafd**

Een deel van de verlichting in de binnenstad wordt de komende tijd vervangen vanwege noodzakelijk onderhoud. Mocht er aanleiding zijn om hiervan af te wijken, dan kan hier beargumenteerd van worden afgeweken

➤ **De openbare ruimte wordt voorzien van goede bewegwijzering en bebording**

De bewegwijzering en bebording zal op basis van de toekomstige keuze aangepast moeten worden. Vanuit de diverse doelgroepen is het wenselijk dat de vindbaarheid van de bestemmingen en routes voor fietsers rond en voetgangers door het gebied goed sluitend, begrijpelijk en leesbaar zijn. Evenwel kunnen een hoeveelheid aan bewegwijzering het straatbeeld ontsieren. De uitdaging is om het aantal benodigde borden zoveel mogelijk te beperken en op plekken te plaatsen waarbij er weinig tot geen afbreuk wordt gedaan aan het straatbeeld.

Aandachtspunt

- Pilot met doneerringen/persbakken bij een aantal afvalbakken in de openbare ruimte loopt momenteel. Resultaten van deze pilot moeten verwerkt worden in de Voorb (resultaten volgen in Q1 2025).

c. Afval

Het plangebied is gelegen in de binnenstad waar een hoge concentratie van gestapelde woningen en appartementen is. Het aantal appartementen zal in de toekomst nog meer toenemen in met name de transformatiegebieden, maar ook het wonen op de verdiepingen boven de winkels wordt gestimuleerd. Het gemeentelijk beleid in de stedelijke omgeving met een concentratie van appartementen is erop gericht dat de inzameling van huishoudelijk afval bij hoogbouw plaatsvindt via ondergrondse containers. Eén ondergrondse container is voldoende voor maximaal 200 huishoudens. De inzameling van afval bij grondgebonden woningen vindt plaats via klike's. Inzameling van bedrijfsafval is aan de markt en is geen gemeentelijke taak, maar heeft evenwel zijn beslag op de openbare ruimte.

Uitgangspunten

- (Toekomstige) plekken voor ondergrondse containers reserveren vanwege de toename van hoogbouwlocaties in het plangebied (met name de transformatiegebieden);
- Inzameling in ondergrondse containers vindt plaats in diverse afvalstromen (restafval, GFT/GFE, papier en pmd). Voor elk van deze afvalstromen moet in de omgeving een container worden geplaatst of aanwezig zijn;
- Vanuit comfortoverwegingen worden loopafstanden van maximaal 200 meter vanuit de entree van een appartementsgebouw gehanteerd;
- De inzameling van het afval zal plaatsvinden met vrachtwagens met een forse omvang. Bij de keuze van de locaties van het ondergrondse containerpark als ook de keuze voor de aanbiedplekken van klike's moet hier rekening mee worden gehouden. Hierbij is het uitgangspunt dat zowel de ondergrondse containers als de aanbiedplekken zoveel mogelijk aan doorgaande wegen gesitueerd worden/zijn, waarbij voorkomen wordt dat er achterwaarts gereden moet worden.

Aandachtspunt

- Het is van belang dat nagegaan wordt of voor de al aanwezige en toekomstige hoogbouwlocaties voldoende ondergrondse containers aanwezig zijn.

5. Bijlagen

Alle beleids- en visiedocumenten waarnaar verwezen wordt:

1. Gebiedsvisie "Koers voor de Binnenstad Almelo. Nieuwe tijden breken aan", d.d. juli 2019
2. Gebiedsvisie "Het Groot Gravenkwartier, een visie op de transformatie Grotestraat Noord", d.d. juli 2021 met wijziging november 2021
3. Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo 2020-2040, d.d. september 2020
4. Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling, d.d. juli 2021
5. Ruimtelijk-Programmatische Visie Wonen en Werken, d.d. november 2022
6. Ruimtelijke analyse
7. Erfgoednota 2018-2022, d.d. januari 2018
8. Inventarisatie karakteristieke panden in de kern van Almelo, Het Oversticht, d.d. maart 2023
9. Essay "De verrassing van Twente" G.J. Hospers
10. Almeloze Klimaatadaptatiestrategie 2021-2025, d.d. mei 2021
11. Ontwikkelvisie voor de Almeloze Aa, Van Gravenbos tot Groeneveld
12. Werken aan biodiversiteit, gemeentelijk natuur voor elkaarplan 2022
13. Evaluatie Bomenbeleid 2023
14. Mobiliteitsvisie "Almelo op weg naar 2030", d.d. januari 2018
15. Rapport Ongehinderd - "Hoe toegankelijk is Openbare ruimte Almelo?" 23-03-2023
16. Speelruimtebeleid 2008 – 2018 "Speelruimte informeler bekeken" d.d. 29-10-2007
17. Stadsvisie Cultuur 2016-2020, d.d. mei 2016 met actualisatie 2022
18. Almelo Waterstad – Kansen en uitdagingen, d.d. 16 oktober 2010
19. Actieprogramma Water & Vrije tijd in Almelo, d.d. september 2023
20. Actief Almelo - Sport en Bewegen in de Openbare Ruimte, d.d. maart 2021
21. Wijkopgave Binnenstad 2023-2026. d.d. juli 2023
22. Technische uitgangspunten